

คู่มือการจดทะเบียนพาณิชย์

องค์การบริหารส่วนตำบลตำบลคลองน้อย
อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

คำนำ

องค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและ อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการ พัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม กิจการสาธารณะที่องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจ หน้าที่จัดทำสามารถจำแนกได้ ๒ ประเภท คือ กิจการที่องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลและกิจการที่องค์การบริหารส่วนตำบล อาจจัดทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล นอกจากนี้ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ และที่แก้ไข เพิ่มเติมแล้ว องค์การบริหารส่วนตำบลยังมีอำนาจหน้าที่เพิ่มเติมในการจัดระบบบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น ตามมาตรา ๑๖ แห่ง พ.ร.บ.กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ งานจดทะเบียนพาณิชย์ถือเป็นการปฏิบัติภารกิจที่ กรมพัฒนาธุรกิจการค้าถ่ายโอนงานจดทะเบียนพาณิชย์ตามพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ.๒๕๔๙ จากองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) ให้แก่เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๕๓ จนถึงปัจจุบัน ตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๑ และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานตามภารกิจของเจ้าหน้าที่เป็นมาตรฐานเดียวกันซึ่งผู้ปฏิบัติงานจะต้องทราบ เข้าใจ และถือปฏิบัติตามที่ระบุในคู่มือ จะส่งผลให้การดำเนินงานของหน่วยงานมีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ เป็นดัชนีวัดคุณธรรมการท างานในหน่วยงาน ส่งผลให้บริการหรือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีความเข้าใจที่ถูกต้องมีแนวทางในการปฏิบัติที่ชัดเจน ซึ่งจะนำไปสู่ความสะดวกรวดเร็ว ถูกต้องและเป็นการป้องกันหรือการตรวจสอบเพื่อป้องกันการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ในการขอรับบริการ ในเรื่องดังกล่าว องค์การบริหารส่วนตำบลคลองน้อย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือการปฏิบัติงานจดทะเบียนพาณิชย์ ที่ได้จัดทำขึ้นนี้จะ เป็นประโยชน์แก่ผู้ปฏิบัติงานทะเบียนพาณิชย์ เจ้าหน้าที่ และ ผู้ที่เกี่ยวข้องพอสมควร

]

สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลคลองน้อย

ตุลาคม ๒๕๖๓

คู่มือการจดทะเบียนพาณิชย์การจดทะเบียนพาณิชย์

งานที่ให้บริการ	การจดทะเบียนพาณิชย์,เปลี่ยนแปลง,การยกเลิก
หน่วยงานที่รับผิดชอบ	สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลคลองน้อย
ระยะเวลาเปิดให้บริการ	วันจันทร์ ถึง วันศุกร์ (ยกเว้นวันหยุดที่ทางราชการกำหนด) ตั้งแต่เวลา ๐๘.๓๐ – ๑๖.๓๐ น.
สถานที่/ ช่องทางการให้บริการ	อบต.คลองน้อย เลขที่ ๙ หมู่ที่ ๓ ตำบลคลองน้อย อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๘๔๐๐๐ โทร ๐๗๗-๓๘๐๙๒๐-๑ www.klongnoi.go.th

เงื่อนไขในการขอรับบริการ

-ผู้มีหน้าที่จดทะเบียนพาณิชย์ คือ บุคคลธรรมดาคนเดียว ซึ่งประกอบกิจการ อันเป็นพาณิชย์กิจตามที่กระทรวงพาณิชย์กำหนด

- การจดทะเบียนพาณิชย์ต้องมีสถานที่ตั้งอยู่ในเขตอบต.คลองน้อยภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ประกอบกิจการ/เปลี่ยนแปลง/เลิกประกอบกิจการ

วิธีการ ขั้นตอนในการขอรับบริการ

- ๑.ผู้ประกอบการกรอกรายการตามแบบ ทพ. และยื่นคำขอ ต่อเจ้าหน้าที่/นายทะเบียน
- ๒.เจ้าหน้าที่ / นายทะเบียนตรวจคำขอ และ หลักฐานต่างๆ
- ๓.ผู้ประกอบการรับใบสำคัญทะเบียนพาณิชย์
๔. และชำระค่าธรรมเนียม

ระยะเวลาการขอรับบริการ ใช้ระยะเวลา ไม่เกิน ๑ วัน

หน้าที่ของผู้ประกอบพาณิชย์กิจ ที่จะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ.๒๕๔๙ มีดังต่อไปนี้

๑. เมื่อจดทะเบียนแล้ว ต้องจัดให้มีป้ายชื่อที่ใช้ในการประกอบพาณิชย์กิจแสดงไว้ที่หน้าสำนักงานแห่งใหญ่ โดยเปิดเผยภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้จดทะเบียน ป้ายนั้นให้เขียนเป็นอักษรไทยอ่านได้ง่ายและชัดเจน และจะมีอักษรต่างประเทศด้วยก็ได้ แต่อักษรต่างประเทศต้องอยู่ใต้ชื่อภาษาไทย สำนักงานสาขาทุกแห่งก็จะ ต้องใช้ชื่อและจัดให้มีป้ายเช่นเดียวกับสำนักงานใหญ่ และจะต้องมีคำว่า “สาขา” ด้วย

๒. เมื่อได้รับใบทะเบียนพาณิชย์ (แบบ พค.๐๔๐๓) จากพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว จะต้องแสดงใบทะเบียนพาณิชย์ไว้ ณ สำนักงานของตนในที่เปิดเผยซึ่งอาจเห็นได้ง่าย

๓. ถ้าใบทะเบียนพาณิชย์สูญหายหรือชำรุดต้องยื่นคำร้องขอรับใบแทนใบทะเบียนพาณิชย์ภายในกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันที่สูญหาย และเมื่อได้รับใบแทนไปแล้วก็ต้องปฏิบัติเช่นเดียวกับ ข้อ ๒.

๔. เมื่อนายทะเบียนพาณิชย์หรือพนักงานเจ้าหน้าที่เข้าไปทำการตรวจสอบในสำนักงานของผู้ประกอบพาณิชย์กิจ ก็จะต้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

๕. เมื่อนายทะเบียนพาณิชย์เรียกผู้ประกอบพาณิชย์กิจไปสอบสวนข้อความอันเกี่ยวกับการจดทะเบียน ผู้ประกอบพาณิชย์กิจจะต้องไปพบนายทะเบียนพาณิชย์หรือพนักงานเจ้าหน้าที่โดยเร็วและต้องให้ถ้อยคำที่เป็นความจริงต่อนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่

พาณิชย์กิจที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องจดทะเบียนพาณิชย์ คือ

๑. การค้าเร่ การค้าแผงลอย
๒. พาณิชยกิจเพื่อการบำรุงศาสนาหรือเพื่อการกุศล
๓. พาณิชยกิจของนิติบุคคลซึ่งได้มีพระราชบัญญัติ หรือพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งขึ้น
๔. พาณิชยกิจของกระทรวง ทบวง กรม
๕. พาณิชยกิจของมูลนิธิ สมาคม สหกรณ์
๖. พาณิชยกิจซึ่งรัฐมนตรีได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ได้แก่

๖.๑ บริษัทจำกัด ห้างหุ้นส่วนจำกัด ห้างหุ้นส่วนสามัญ จดทะเบียน ที่เป็นนิติบุคคลตาประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยหุ้นส่วนและบริษัท และได้ยื่นแบบแสดงรายการเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจ ของ ห้างหุ้นส่วนบริษัทไว้แล้วต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท ยกเว้นบริษัทจำกัด ห้างหุ้นส่วนจำกัด ห้างหุ้นส่วน สามัญจดทะเบียน ที่ประกอบกิจการต่อไปนี้ต้องจดทะเบียนพาณิชย์ด้วย

(๑) ขาย ให้เช่า ผลิต หรือรับจ้างผลิต แผ่นซีดี แถบบันทึก วีดิทัศน์ แผ่นวีดิทัศน์ ดีวีดี หรือแผ่นวีดิทัศน์ระบบดิจิทัล เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการบันเทิง

(๒) ขายอัญมณี หรือเครื่องประดับซึ่งประดับด้วยอัญมณี

(๓) ซื้อขายสินค้าหรือบริการโดยวิธีการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบเครือข่าย อินเทอร์เน็ต บริการอินเทอร์เน็ตให้เช่าพื้นที่ของเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย บริการเป็นตลาดกลางในการซื้อขาย สินค้าหรือบริการโดยวิธีการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

(๔) การให้บริการเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อใช้อินเทอร์เน็ต

(๕) การให้บริการฟังเพลงและร้องเพลงโดยคาราโอเกะ

(๖) การให้บริการเครื่องเล่นเกมส์

(๗) การให้บริการตู้เพลง

(๘) โรงงานแปรรูปภาพ และสลักและการทำงานหัตถกรรมจากงาช้าง การค้าปลีกการค้าส่ง งาช้างและผลิตภัณฑ์จากงาช้าง

๖.๒ พาณิชยกิจของกลุ่มเกษตรกรที่ได้จดทะเบียนตาม ปว.๑๔๑ ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๑๕

ใครมีหน้าที่ต้องจดทะเบียนการค้าบ้าง?

ก่อนอื่นเราลองมาสำรวจกันก่อนว่าร้านค้าหรือธุรกิจของเรา อยู่ในเกณฑ์ที่ต้องจดทะเบียนการค้า หรือเปล่า โดยทางกรมธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ได้ระบุผู้มีหน้าที่จดทะเบียนการค้าหรือทะเบียนพาณิชย์ไว้ ๕ ประเภท คือ

๑. บุคคลธรรมดาคนเดียว (กิจการเจ้าของคนเดียว)
๒. ห้างหุ้นส่วนสามัญ
๓. นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่มาตั้งสำนักงานสาขาในประเทศไทย
๔. ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนจำกัด
๕. บริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด

กำหนดระยะเวลาการจดทะเบียนพาณิชย์

๑. จดทะเบียนพาณิชย์ตั้งใหม่ ต้องจดทะเบียนภายใน ๓๐ วันนับแต่วันเริ่มประกอบพาณิชย์กิจ
๒. การเปลี่ยนแปลงรายการจดทะเบียน ต้องจดทะเบียนภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลง ตามรายการเปลี่ยนแปลง ดังนี้

- เปลี่ยนชื่อที่ใช้ในการประกอบพาณิชย์กิจ
- เลิกประกอบพาณิชย์กิจบางส่วน หรือเพิ่มใหม่
- เพิ่มหรือลดเงินทุน
- ย้ายสำนักงานใหญ่
- เปลี่ยนผู้จัดการ
- เจ้าของหรือผู้จัดการเปลี่ยนที่อยู่
- ย้าย เลิก หรือเพิ่มสาขา โรงเก็บสินค้า หรือตัวแทนค้าต่าง
- แก้ไขเพิ่มเติมผู้เป็นหุ้นส่วน (หุ้นส่วนเข้า/ออก) เงินลงหุ้น จำนวนเงินลงทุนของห้าง
- จำนวนเงินทุน จำนวนหุ้น และมูลค่าหุ้นของบริษัทจำกัด จำนวนและมูลค่าหุ้นที่บุคคล

แต่ละสัญชาติถืออยู่

- รายการอื่นๆ เช่น แก้ไขชื่อเว็บไซต์ ชื่ออักษรโรมัน ฯลฯ

๓. เลิกประกอบพาณิชย์กิจ ต้องจดทะเบียนภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่เลิกประกอบพาณิชย์กิจ

๔. ใบทะเบียนพาณิชย์สูญหายต้องยื่นขอใบแทนภายใน ๓๐ วันนับแต่วันสูญหาย

บทกำหนดโทษ

๑. ประกอบพาณิชย์กิจโดยไม่จดทะเบียน แสดงรายการเท็จ ไม่ยอมให้ถ้อยคำ ไม่ยอมให้พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าไปตรวจสอบในสำนักงาน มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท กรณีไม่จดทะเบียนอันเป็นความผิด ต่อเนื่องปรับอีกวันละไม่เกิน ๑๐๐ บาท จนกว่าจะได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ

๒. ถ้าใบทะเบียนพาณิชย์สูญหายไม่ยื่นคำร้องขอใบรับแทน หรือไม่แสดงใบทะเบียนพาณิชย์ไว้ที่สำนักงาน ที่เห็นได้ง่าย ไม่จัดทำป้ายชื่อ มีความผิดปรับไม่เกิน ๒๐๐ บาท และถ้าเป็นความผิดต่อเนื่อง ปรับอีกวันละไม่เกิน ๒๐ บาท จนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

๓. ผู้ประกอบพาณิชย์กิจซึ่งกระทำการฉ้อโกงประชาชน ปนสินค้าโดยเจตนาทุจริต ปลอมสินค้าหรือกระทำการทุจริตอื่นใดอย่างร้ายแรงในการประกอบกิจการจะถูกถอนใบทะเบียนพาณิชย์ เมื่อถูกสั่งถอนใบทะเบียน พาณิชย์แล้วจะประกอบกิจการต่อไปไม่ได้ เว้นแต่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์จะสั่งให้รับจดทะเบียนพาณิชย์ใหม่

๔. ผู้ประกอบพาณิชย์กิจที่ถูกสั่งถอนใบทะเบียนพาณิชย์แล้ว ยังฝ่าฝืนประกอบพาณิชย์กิจต่อไป มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือทั้งปรับทั้งจำ

เอกสารที่ใช้ขอรับบริการกรณีขอจดทะเบียนพาณิชย์(รายใหม่)

๑. คำขอจดทะเบียนพาณิชย์ (แบบ ทพ.) หรือหากมีเว็บไซต์ให้แนบเอกสารรายละเอียดเกี่ยวกับเว็บไซต์ด้วย

๒. สำเนาบัตรประจำตัว

- กรณีบุคคลธรรมดา ได้แก่ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน
- กรณีนิติบุคคล ได้แก่ สำเนาบัตรประจำตัวผู้จัดการของห้างหุ้นส่วนหรือของกรรมการผู้มีอำนาจของบริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด (ไม่ต้องแนบหนังสือรับรองการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล)

๓. สำเนาทะเบียนบ้านหรือสถานที่ตั้งร้านค้าพาณิชย์ จำนวน ๑ ฉบับ

๔. สำเนาสัญญาเช่า/หนังสือยินยอมให้ใช้สถานที่ จำนวน ๑ ฉบับ

๕. หนังสือมอบอำนาจ(ถ้ามี)พร้อมสำเนาบัตรประชาชนของผู้มอบและผู้รับมอบอำนาจ จำนวนชุด

๖. แผนที่ตั้งร้าน จำนวน ๑ ฉบับ

เอกสารที่ใช้ขอรับบริการกรณีขอเปลี่ยนแปลงรายการทะเบียนพาณิชย์

๑. คำขอเปลี่ยนแปลงทะเบียนพาณิชย์ (แบบ ทพ.)
๒. ใบทะเบียนพาณิชย์ตัวจริง จำนวน ๑ ฉบับ
๓. สำเนาบัตรประชาชน จำนวน ๑ ฉบับ
๔. หนังสือมอบอำนาจ(ถ้ามี)พร้อมสำเนาบัตรประชาชนของผู้มอบและผู้รับมอบอำนาจ จำนวน ๑ ชุด

เอกสารที่ใช้ขอรับบริการกรณีขอเลิกประกอบพาณิชย์

๑. คำขอยกเลิกทะเบียนพาณิชย์ (แบบ ทพ.)
๒. ใบทะเบียนพาณิชย์ตัวจริง จำนวน ๑ ฉบับ
๓. สำเนาบัตรประชาชน จำนวน ๑ ฉบับ
๔. หนังสือมอบอำนาจ(ถ้ามี)พร้อมสำเนาบัตรประชาชนของผู้มอบและผู้รับมอบอำนาจ จำนวน ๑ ชุด

อัตราค่าธรรมเนียม

- จดทะเบียนพาณิชย์ใหม่ ทพ.๐๔๐๓ ๕๐ บาท
- เปลี่ยนแปลงทะเบียนพาณิชย์รายการละ ๒๐ บาท
- เลิกประกอบพาณิชย์ ๒๐ บาท
- ขอคัดสำเนา ๓๐ บาท
- ขอใบแทนใบทะเบียนพาณิชย์ ๒๐ บาท

